

កិច្ចព្រមព្រៀង

រវាង

រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និង

រដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណៈរដ្ឋបេឡារុស

ស្តីពី

ការជំរុញ និងការការពារទៅវិញទៅមកនៃវិនិយោគ

រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណៈរដ្ឋបេឡារុស ចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា "ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា"

ដោយប្រាថ្នាថាចង់បង្កើនឱ្យកាន់តែខ្លាំង នូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមករបស់រដ្ឋទាំងពីរ

ដោយមានគោលបំណងដើម្បីបង្កើត និងរក្សាបុរេ នូវលក្ខខណ្ឌអំណោយផលសម្រាប់ការវិនិយោគ នៃអ្នកវិនិយោគរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង នៅលើដៃដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត និង

ដោយមនសិការយល់ដឹងថា ការជំរុញ និងការការពារទៅវិញទៅមកនៃវិនិយោគ លើមូលដ្ឋាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងបង្កើតបាននូវគំនិតផ្តួចផ្តើមធុរកិច្ចនៅក្នុងរដ្ឋទាំងពីរ ភាគីទាំងសងខាងបានព្រមព្រៀងដូចតទៅ:

មាត្រា ១
និយមន័យ

សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ

- ១- ពាក្យ "ការវិនិយោគ" មានរួមបញ្ចូលនូវរាល់ទ្រព្យសម្បត្តិគ្រប់ប្រភេទ ដែលបានវិនិយោគដោយអ្នកវិនិយោគរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគីម្ចាស់ផ្ទះ និងជាពិសេស រួមបញ្ចូល តែមិនកំណត់ត្រឹម:
 - (ក) ចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ ក៏ដូចជាសិទ្ធិដីទៀតដូចជា ហ៊ីប៉ូតែក ការបញ្ចាំសិទ្ធិ សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែលផ្សេងទៀត
 - (ខ) ភាគហ៊ុន ហ៊ុន និងប័ណ្ណបំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬទម្រង់ដទៃទៀតនៃការចូលរួមក្នុងក្រុមហ៊ុន

- (គ) សិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ តាវកាលិកណាមួយដែលមានតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច
- (ឃ) កម្មសិទ្ធិបញ្ញារួមបញ្ចូលសិទ្ធិចម្លង ប្រកាសនិងបត្រតក្កកម្ម ពាណិជ្ជសញ្ញា គំរូឧស្សាហកម្ម ដែលកំណត់ភូមិសាស្ត្រ និងការកែច្នៃគំរូក្បួនខ្នាតបច្ចេកវិទ្យា ការសម្ងាត់ពាណិជ្ជកម្ម ពាណិជ្ជនាម ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និងកិត្តិយាមជំនួញ ហើយក៏មានផងដែរនូវសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែលដែលមានសុពលភាពកំណត់ដោយច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ
- (ង) សម្បទានផ្តល់ដោយច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដទៃទៀត នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានៅក្នុងទឹកដីដែលការវិនិយោគបានធ្វើឬតាមរយៈកិច្ចសន្យារបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរួមបញ្ចូលសម្បទានក្នុងការស្វែងរកនិស្សរណកម្ម ការដាំដុះ ឬការធ្វើអាជីវកម្មធនធានធម្មជាតិ។

ការផ្លាស់ប្តូរទ្រង់ទ្រាយណាមួយនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានវិនិយោគ ឬវិនិយោគឡើងវិញ និងមិនមានឥទ្ធិពលទៅលើចរិតនៃការវិនិយោគ ប៉ុន្តែការផ្លាស់ប្តូរនោះមិនមានបដិបញ្ញត្តិទៅនឹងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាពាក់ព័ន្ធណាឡើយ។

- ២- ពាក្យ "ផលពីការវិនិយោគ" មានន័យថាចំណូលប្រមូលបានពីការវិនិយោគ និងជាពិសេស មានជាអាទិ៍ ប្រាក់ចំណេញ ភាគលាភ ការប្រាក់ សួយសារ ចំណូលមូលធន ឬការទូទាត់គ្រប់ប្រភេទណាមួយទាក់ទងទៅនឹងការវិនិយោគ
- ៣- ពាក្យ "អ្នកវិនិយោគ" មានន័យថា រូបវន្ត ឬនីតិបុគ្គលនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងដែលបានធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត
 - (ក) ពាក្យ "រូបវន្តបុគ្គល" មានន័យថា រូបវន្តបុគ្គលដែលមានសញ្ជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងណាមួយដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន។
 - (ខ) ពាក្យ "នីតិបុគ្គល" មានន័យចំពោះភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងណាមួយជានីតិបុគ្គលដែលបានបង្កើត និងចុះបញ្ជីដែលអនុលោមទៅតាមច្បាប់របស់ខ្លួន និងត្រូវបានច្បាប់ទទួលស្គាល់ថាជានីតិបុគ្គល
- ៤- ពាក្យ "ទឹកដី" មានន័យថា ដែនគោលទឹកសាប និងដែនសមុទ្រនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា និងដែនអាកាសខាងលើក៏ដូចជាតំបន់សមុទ្រនៃដែនសមុទ្រ រួមបញ្ចូលបាតសមុទ្រ និងដីក្រោមបាតសមុទ្រដែលទាំងអស់នេះភាគីជាប់កិច្ចសន្យាអនុវត្តនូវសិទ្ធិ អធិបតេយ្យ ឬយុត្តាធិការ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាតិជាធរមាន និងច្បាប់អន្តរជាតិ។

នៃប្រព្រឹត្តិកម្មណាមួយ ការអនុគ្រោះ ឬបុព្វសិទ្ធិដែលអាចមានវិសាលភាពសម្រាប់ទទួលបានរបស់ភាគីម្ចាស់ ផ្ទះដោយអាស្រ័យលើ :

- ក) តំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរី សហព័ន្ធគយ ទីផ្សាររួម សហគមន៍រូបិយវត្ថុ និងសេដ្ឋកិច្ច ឬកិច្ចព្រមព្រៀង អន្តរជាតិប្រហាក់ប្រហែលគ្នា រួមបញ្ចូលទម្រង់ផ្សេងៗទៀតនៃសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ដែលក្នុង នោះភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ចាស់ណាមួយ គឺជា ឬនិងជាភាគីមួយដែរ
- ខ) កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការបញ្ចៀសការយកពន្ធគ្រួតគ្នា ឬកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុងទៅនឹងកិច្ចការសារពើពន្ធ។

មាត្រា ៤
អស្សាមិករណ៍

- ១- ការវិនិយោគនៃអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ចាស់ណាមួយ ពុំត្រូវបានធ្វើជាតូបដីយកម្ម ដកហូត ឬធ្វើ ជាកម្មវត្ថុតាមវិធានការណ៍ណាមួយដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលដែលមានឥទ្ធិពលសមមូលទៅ និងការធ្វើ ជាតូបដីយកម្ម ឬការដកហូត (ចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា "អស្សាមិករណ៍") នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់ កិច្ចសន្យាម្ចាស់ទៀតឡើយ លើកលែងតែក្នុងគោលបំណងដែលជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ លើមូលដ្ឋាន ដោយពុំមានការរើសអើង និងស្របទៅនឹងនីតិវិធីនៃច្បាប់ដោយភ្ជាប់នូវសំណងភ្លាមៗគ្រប់ចំនួន និងមាន ប្រសិទ្ធិភាព។
- ២- សំណងត្រូវធ្វើដោយពុំមានការពន្យារពេលជារូបិយវត្ថុ ដែលត្រូវបានអនុវត្តសម្រាប់ការវិនិយោគ និងត្រូវមាន ប្រសិទ្ធិភាព ទទួលយកបាន និងផ្ទេរបានដោយសេរី។ សំណងដូចនេះ ត្រូវមានចំនួនសមស្របទៅនឹងតម្លៃ ទីផ្សារ ដ៏ត្រឹមត្រូវ នៃការវិនិយោគដែលបានធ្វើអស្សាមិករណ៍នាពេលជាបន្ទាន់មុនការធ្វើ ឬការបំរុងនឹងធ្វើ អស្សាមិករណ៍ត្រូវបានដឹងជាសាធារណៈ ណាមួយដែលរាប់ជាង និងត្រូវបញ្ចូលផងដែរនូវការប្រាក់ ចាប់ ពីថ្ងៃនៃការធ្វើអស្សាមិករណ៍រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានទូទាត់ទៅតាមអត្រាដែលមិនតិចជាងអត្រាការប្រាក់ London Interbank Offered Rate (Libor) ដោយសម្របទៅនឹងរូបិយវត្ថុដែលការវិនិយោគបានធ្វើកន្លងមក។
- ៣- នៅពេលដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាធ្វើអស្សាមិករណ៍នូវទ្រព្យទាំងឡាយ ឬមួយផ្នែករបស់ក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះ បញ្ជី ឬបង្កើតឡើងស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមាននៅក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួនដែលអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ម្ចាស់ទៀតមានការវិនិយោគរាប់បញ្ចូលភាពជាម្ចាស់នៃភាគហ៊ុន វាត្រូវតែបានធានាថាបញ្ញត្តិ នៃមាត្រានេះត្រូវ អនុវត្តទៅតាមវិសាលភាពដ៏ចាំបាច់ក្នុងការធានានូវសំណងជាបន្ទាន់គ្រប់ចំនួន និងមានប្រសិទ្ធិភាពចំពោះការ វិនិយោគរបស់អ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ចាស់ទៀត។

៤- អ្នកវិនិយោគដែលការវិនិយោគត្រូវបានធ្វើអស្សរិករណ៍ មានសិទ្ធិក្នុងការពិនិត្យជាបន្តបន្ទាប់ឡើងវិញសម្រាប់ ករណីរបស់ខ្លួន និងការវាយតម្លៃលើការវិនិយោគ ដោយអនុលោមទៅតាមគោលការណ៍កំណត់នៃមាត្រានេះ តាមរយៈតុលាការ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចផ្សេងទៀតនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើអស្សរិករណ៍។

មាត្រា ៥
សំណងចំពោះការបាត់បង់

១- អ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង ដែលបានធ្វើការវិនិយោគរបស់ខ្លួននៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ម្ខាងទៀត ទទួលបានការខាតបង់ដោយសារសង្គ្រាម ឬជម្លោះប្រដាប់អាវុធផ្សេងៗ ស្ថានភាពប្រទេសជាតិ ប្រកាសអាសន្ន បដិវត្តន៍ ការបះបោរ ឬកុបកម្ម នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាម្ចាស់ផ្ទះ នឹងត្រូវទទួលបាននូវ ប្រព្រឹត្តិកម្មទាក់ទងនឹងការស្តារឡើងវិញ ការចេញសង សំណង ឬការទូទាត់ផ្សេងទៀត ដែលមាន លក្ខណៈអនុគ្រោះមិនតិចជាងសំណង ដែលផ្តល់ដោយភាគីម្ចាស់ផ្ទះទៅឱ្យអ្នកវិនិយោគរបស់ខ្លួន ឬអ្នក វិនិយោគនៃប្រជាជាតិដែលមានភាពអនុគ្រោះបំផុត ពោលគឺណាមួយដែលមានលក្ខណៈអនុគ្រោះជាង។

២- ដោយគ្មានបូរេនិច្ចយ័តិពោះកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ អ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ ដែលក្នុង ស្ថានភាពណាមួយដោយយោងទៅតាមកថាខណ្ឌនេះទទួលបានការខាតបង់នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ម្ខាងទៀតបណ្តាលមកពី :

- (ក) រឹបអូសនូវការវិនិយោគរបស់ខ្លួនទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកដោយកម្លាំងទ័ព ឬអាជ្ញាធរនៃភាគីម្ចាស់ផ្ទះ ឬ
- (ខ) ហាមឃាត់ការវិនិយោគរបស់ខ្លួនទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកដោយកម្លាំងទ័ព ឬអាជ្ញាធរនៃភាគីម្ចាស់ផ្ទះ ដែលមិនតម្រូវដោយស្ថានភាពចាំបាច់

ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដោយភាគីម្ចាស់ផ្ទះ អនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ របស់ខ្លួននូវការ ស្តារឡើងវិញ ឬសំណងដែល នៅក្នុងករណីណាក៏ដោយ ត្រូវធ្វើជាប្រញាប់ គ្រប់ចំនួន និងមាន ប្រសិទ្ធិភាព និងចំពោះសំណងត្រូវធ្វើស្របទៅតាមវាក្យខ័ណ្ឌ ២ ដល់ ៤ នៃមាត្រាទី ៤ នៃកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ គិតចាប់ពីថ្ងៃនៃការរឹបអូស ឬហាមឃាត់រហូតដល់ថ្ងៃទូទាត់។

មាត្រា ៦
ការផ្ទេរ

១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ ត្រូវធានា ដោយយោងទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ជាតិ តាមករណីណា មួយចំពោះអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ក្រោយពេលដែលបានបំពេញរួចរាល់ នូវកាតព្វកិច្ច សារពើពន្ធ ឱ្យមានការផ្ទេរនូវការទូទាត់ពាក់ព័ន្ធការវិនិយោគរបស់គេ ជាពិសេស មានជាអាទិ៍:

- ក) ផលពីការវិនិយោគ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ២ មាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
- ខ) មូលធន និងចំនួនបន្ថែមចាំបាច់សម្រាប់ការថែទាំ ឬការអភិវឌ្ឍន៍នៃវិនិយោគ
- គ) មូលនិធិក្នុងការទូទាត់ប្រាក់កម្ចី
- ឃ) ប្រាក់ចំណូលបានមកពីការលក់សរុប ឬមួយផ្នែក ឬការជម្រះបញ្ជីនៃការវិនិយោគ
- ង) សំណងតាមមាត្រា ៤ និង ៥ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
- ច) ចំណូលនៃរូបវន្តបុគ្គលទទួលបានពីបរទេសពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលការវិនិយោគបានធ្វើនៅលើទឹកដីនោះ

២- ការផ្ទេរដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយគ្មានការពន្យារពេល ដោយរូបិយវត្ថុដែលអាចប្តូរបាន ដោយសេរីតាមអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលអនុវត្តនៅថ្ងៃផ្ទេរដោយផ្អែកទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃការប្តូរប្រាក់ជាធរមាន នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាអំពីទឹកដីដែលការផ្ទេរបានធ្វើឡើង ។

មាត្រា ៧
ឧទាហរណ៍កម្ម

ប្រសិនបើភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ ឬភ្នាក់ងារដែលបានតែងតាំងរបស់ខ្លួន បានធ្វើការទូទាត់ដើម្បីជាសំណងជាការធានា ឬកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងផ្តល់ឱ្យចំពោះការវិនិយោគនៃអ្នកវិនិយោគនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ភាគីម្ចាស់ផ្ទះត្រូវទទួលស្គាល់ការផ្ទេរនូវសិទ្ធិណាមួយ ឬសិទ្ធិលើបំណុលនៃអ្នកវិនិយោគ នោះចំពោះភាគីជាប់កិច្ចសន្យាខាងមុខ ឬភ្នាក់ងារដែលបានតែងតាំងរបស់គេ ហើយសិទ្ធិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាខាងមុខ ឬភ្នាក់ងារ ដែលបានតែងតាំង ដើម្បីធ្វើកិច្ចការនោះដោយផ្អែកលើឧបទេសកម្មនូវសិទ្ធិដូចនេះ និងការទាមទារដែលមានវិសាលភាពដូចអ្នកផ្តល់សិទ្ធិជាម្ចាស់ដែរ។

មាត្រា ៨
វិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា និងអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត

- ១- វិវាទណាមួយកើតឡើងដោយផ្ទាល់ ពីការវិនិយោគរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង និងអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតត្រូវដោះស្រាយដោយមិត្តភាពរវាងភាគីដែលមានវិវាទទាំងពីរ។
- ២- ប្រសិនបើវិវាទមិនត្រូវបានដោះស្រាយក្នុងអំឡុងពេលប្រាំមួយ (៦) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលមានការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទេ អ្នកវិនិយោគអាចជ្រើសរើសជាកិរិយារបស់ខ្លួនទៅ៖

- (ក) តុលាការមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានៅក្នុងដែនដីដែលការវិនិយោគស្ថិតនៅ ឬ
 - (ខ) មជ្ឈមណ្ឌលដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគអន្តរជាតិ (International Center for Settlement of Investment Disputes ហៅកាត់ថា "ICSID") ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុលោមទៅតាមកតិការសញ្ញាស្តីពីការដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគ រវាងរដ្ឋ និងជនជាតិនៃរដ្ឋផ្សេង ចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុង វ៉ាស៊ីនតោន ថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៦៥ ប្រសិនបើ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ដែលមានវិវាទ និងភាគីជាប់កិច្ចសន្យានៃអ្នកវិនិយោគ ជាភាគីនៃកតិការសញ្ញាស្តីពីមជ្ឈមណ្ឌលដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគអន្តរជាតិ (ICSID) ឬ
 - (គ) វិធានសម្របសម្រួលបន្ថែម ICSID (ICSID Additional Facility Rules) ប្រសិនបើ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលមានវិវាទឬភាគីជាប់កិច្ចសន្យានៃអ្នកវិនិយោគ(មិនចាំបាច់ទាល់តែភាគទាំងពីរ) ជាភាគីនៃកតិការសញ្ញា ICSID ឬ
 - (ឃ) វេទិកាមជ្ឈមណ្ឌលសម្របសម្រួល អែតហុក ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្រោមវិធានមជ្ឈមណ្ឌលនៃគណៈកម្មការសហប្រជាជាតិស្តីពីច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ (United Nations Commission on International Trade Law) ហៅកាត់ថា "UNCITRAL" ដូចដែលអាចធ្វើវិសោធនកម្មបានដោយភាគីទាំងពីរចំពោះការវិវាទ ឬ
 - (ង) វេទិកាមជ្ឈមណ្ឌលសម្របសម្រួល អែតហុក ណាមួយផ្សេងទៀត ដែលភាគីនៃវិវាទបានព្រមព្រៀងគ្នា។
- ៣- នៅពេលដែលអ្នកវិនិយោគបានដាក់វិវាទរបស់ខ្លួនទៅនឹងវិធីដោះស្រាយវិវាទណាមួយដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ២(ក) ទៅ (ង) នៃមាត្រានេះហើយ នោះការជ្រើសរើសយកនីតិវិធីនេះជាជម្រើសចុងក្រោយ។
- ៤- មជ្ឈមណ្ឌលដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅនៅប្រទេសណាមួយដែលជាភាគីនៃកតិការសញ្ញាស្តីពីការទទួលស្គាល់ និងអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈមណ្ឌលបរទេស (កតិការសញ្ញាក្រុងញ៉ូវយ៉ក) ដែលត្រូវបានបើកឱ្យចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី១០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៥៨។ មជ្ឈមណ្ឌលដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះ មិនត្រូវប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានេះទេ។ សម្រាប់គោលបំណងនៃការអនុវត្តមាត្រា១ នៃកតិការសញ្ញាក្រុងញ៉ូវយ៉ក បណ្តឹងដែលដាក់ទៅមជ្ឈមណ្ឌលសម្របសម្រួល ២ (ឃ)-(ង) នៃមាត្រានេះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាបណ្តឹងដែលកើតចេញពីទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម ឬប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម។
- ៥- តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗយល់ព្រមទទួលយកសមត្ថកិច្ចដោះស្រាយវិវាទរវាងខ្លួន និងអ្នកវិនិយោគនៃប្រទេសជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតរបស់មជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិដូចមានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌ ២ (ខ)-(ឃ) នៃមាត្រានេះ។ ដោយហេតុនេះ មិនចាំបាច់មានការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ រវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង និងអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតទេ។

- ៦- ដាក់ចូលវិញនៅក្នុងអំឡុងពេលដែលនីតិវិធីមជ្ឈត្តការ ឬការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តការកំពុងដំណើរការ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងវិវាទមិនត្រូវអះអាង អំពីអធិបតេយ្យភាព ឬអង្គហេតុដែលថាអ្នក វិនិយោគនៃប្រទេសជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត បានទទួលរួចហើយនូវសំណងមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុងដោយផ្អែក លើកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងជាមធ្យោបាយការពារខ្លួននោះទេ។
- ៧- សេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តការគឺស្ថាពរ និងមានអនុភាពចងចំពោះគូភាគីនៃវិវាទ។

មាត្រា ៩
វិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា

- ១- វិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ និងការអនុវត្តនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះក្នុងស្ថានភាព ដែលអាចធ្វើទៅបានត្រូវដោះស្រាយតាមរយៈការចរចា។
- ២- ប្រសិនបើវិវាទនេះមិនអាចដោះស្រាយបានក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយ (៦) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលភាគីជាប់កិច្ច សន្យាម្ខាងណាមួយបានសុំឱ្យមានការចរចា វិវាទនោះដោយមានសំណើរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងណាមួយ នឹងត្រូវដាក់ជូនទៅវេទិកាមជ្ឈត្តការ។
- ៣- វេទិកាមជ្ឈត្តការដូចនេះត្រូវបង្កើតឡើងទៅតាមករណីដោយឡែកផ្ទាល់ខ្លួននីមួយៗ តាមនីតិវិធីដូចតទៅក្នុង រយៈពេល ពីរ(២) ខែ នៃការទទួលបាននូវសំណើឱ្យមានការកាត់ក្តីដោយមជ្ឈត្តការ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា នីមួយៗត្រូវតែងតាំងសមាជិកម្នាក់នៃអង្គជំនុំជម្រះ។ សមាជិកនៃអង្គជំនុំជម្រះទាំងពីររូបជា បន្ទាប់មកត្រូវ ជ្រើសរើសជនជាតិនៃរដ្ឋទី ៣ ម្នាក់ដោយមានការយល់ព្រមពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ដើម្បីតែងតាំងធ្វើជា ប្រធាននៃអង្គជំនុំជម្រះ។ ប្រធានត្រូវបានតែងតាំងក្នុងរយៈពេលបួន(៥) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃនៃការតែងតាំង សមាជិកទាំងពីររូប។
- ៤- ប្រសិនបើការតែងតាំងដ៏ចាំបាច់នេះមិនត្រូវបានធ្វើក្នុងរយៈពេលបានកំណត់បញ្ជាក់ក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា នេះទេនោះភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងណាមួយអាចក្នុងករណីពុំមានការកំណត់ផ្សេងទៀតនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ទៀតទេ អញ្ជើញប្រធាននៃតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិដើម្បីធ្វើការតែងតាំងដ៏ចាំបាច់នេះ។ ប្រសិនបើប្រធាន តុលាការជាជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ឬត្រូវបានរាវាងជំទាស់មិនឱ្យអនុវត្តមុខងារខាងលើ សមាជិក នៃតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិដែលមានឋានៈបន្ទាប់ ហើយដែលមិនមែនជាជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណា មួយ ឬ មិនត្រូវបានរាវាងជំទាស់មិនឱ្យអនុវត្តមុខងារខាងលើ ត្រូវអញ្ជើញដើម្បីមកធ្វើការតែងតាំងតាមការ ចាំបាច់។

៥- វេទិកាមជ្ឈត្តការត្រូវធ្វើការសម្រេចក្តីដោយបោះឆ្នោតសំឡេងភាគច្រើន។ សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះ គឺជាសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយដែលភាគីទាំងពីរ ត្រូវតែទទួលអនុវត្ត។ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវទទួល វាប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលិកចំណាយនៃសមាជិកអង្គជំនុំជម្រះដែលខ្លួនបានតែងតាំង និងចំពោះអ្នកតំណាងរបស់ខ្លួននៅក្នុង នីតិវិធីនៃអាជ្ញាកណ្តាល។ ភាគីទាំងពីរត្រូវទទួលយកនូវចំណែកស្មើគ្នានៃការចំណាយរបស់ប្រធានតុលាការ ក៏ដូចជាការចំណាយផ្សេងៗ។ តុលាការអាចធ្វើការសម្រេចផ្សេងៗ ទៀតនេះទាក់ទងទៅនឹងការបែងចែកបន្ត ចំណាយ។ ទៅគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់ វេទិកាមជ្ឈត្តការត្រូវធ្វើការកំណត់នៃការដោះស្រាយវិវាទដោយខ្លួនឯង។

មាត្រា ១០

ការអនុវត្តនូវវិធានផ្សេងៗទៀត

- ១- ប្រសិនបើបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ឬកាតព្វកិច្ចក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលមានស្រាប់ ឬ បង្កើតឡើងវិញភាគីជាប់កិច្ចសន្យាក្នុងការបន្ថែមទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មានមតិកាជាការកំណត់ ទោះបី មានកិរិតទូទៅ ឬពិសេស ផ្តល់សិទ្ធិឱ្យការវិនិយោគដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកវិនិយោគ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ម្ខាងទៀត នូវប្រព្រឹត្តិកម្មដែលមានភាពអនុគ្រោះច្រើនជាងអ្វីដែលបានផ្តល់ឱ្យដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បញ្ញត្តិ ដូចនេះ សម្រាប់វិសាលភាពដែលមានភាពអនុគ្រោះច្រើនជាងផ្តល់អ្នកវិនិយោគ ត្រូវមានឧត្តមភាពជាសំខាន់ពី លើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ២- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវពិនិត្យមើលរាល់កាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀតណាមួយដែលអាចមានចំពោះការវិនិយោគ ជាពិសេស នៃអ្នកវិនិយោគរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត។

មាត្រា ១១

ស្ថាប័នសម្របសម្រួល

ក្នុងគោលបំណងអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាតែងតាំងស្ថាប័នសម្របសម្រួល៖

- សម្រាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា : ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (ក.អ.ក)
- សាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច

មាត្រា ១២

ការសាងអនុវត្តការងារកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មានវិសាលភាពសម្រាប់លើកលែងការវិនិយោគធ្វើឡើង ដោយអ្នកវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងណាមួយនៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ របស់ខ្លួន ទោះការវិនិយោគនោះបានធ្វើឡើងនៅមុនពេល ឬក្រោយការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះក៏ដោយ ប៉ុន្តែមិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តចំពោះវិវាទណាមួយ ពាក់ព័ន្ធការវិនិយោគដែលបានកើតមានឡើង ឬការតវ៉ាណាមួយដែលបានដោះស្រាយរួចហើយមុនការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះឡើយ។

មាត្រា ១៣

ការពិគ្រោះយោបល់

អ្នកតំណាងនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីបញ្ហាណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ការពិគ្រោះយោបល់ទាំងនោះត្រូវធ្វើឡើងតាមសំណើនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ នាទីកន្លែង និងពេលវេលាដែលបានយល់ព្រមតាមរយៈផ្លូវទូត។

មាត្រា ១៤

ការដូងដាច់មរណ រយៈពេល និងការបញ្ចប់

- ១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ត្រូវជូនដំណឹងទៅវិញទៅមកជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅពេលដែលតម្រូវការដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញសម្រាប់ការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងបានបំពេញរួចរាល់ហើយ។ កិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវចូលជាធរមាននៅក្នុងរយៈពេល សាមសិប (៣០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលទទួលបាននូវការជូនដំណឹងចុងក្រោយ ។
- ២- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាចត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សររវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា។ រាល់ការធ្វើវិសោធនកម្ម ត្រូវចូលជាធរមានទៅតាមនីតិវិធីដែលតម្រូវសម្រាប់ការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះដែរ។

៣- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានសុពលភាពរយៈពេល ដប់ (១០) ឆ្នាំ និងត្រូវបន្តមានសុពលភាពតាមរយៈពេលដូចគ្នារហូតមានភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងណាមួយបានជូនដំណឹងទៅម្ខាងទៀតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងអំឡុងពេលដប់ពីរ (១២) ខែ នូវបំណងរបស់ខ្លួនថាមិនបន្តសុពលភាពនៃកិច្ចព្រមព្រៀង។ កិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវបានចាត់ទុកថាបញ្ចប់ក្រោយរយៈពេលដប់ពីរ (១២) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតបានទទួលនូវការជូនដំណឹងនេះ។

៤- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងណាមួយអាចបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ តាមមធ្យោបាយដោយការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតតាមរយៈផ្លូវទូត។ កិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវបានចាត់ទុកថាបញ្ចប់ក្រោយរយៈពេលដប់ពីរ (១២) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតបានទទួលនូវការជូនដំណឹងនេះ។

៥- ចំពោះការវិនិយោគទាំងឡាយណាដែលបានធ្វើមុនថ្ងៃបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១ ដល់ ១៣ នឹងបន្តនៅមានសុពលភាពសម្រាប់រយៈពេលបន្ត ដប់ (១០) ឆ្នាំ ទៀតគិតពីថ្ងៃបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

ដើម្បីជាសាក្សីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អ្នកតំណាងស្របច្បាប់ដែលរដ្ឋាភិបាលរៀងខ្លួន បានប្រគល់អំណាចត្រឹមត្រូវមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

ធ្វើនៅទីក្រុង មីនស្កា នាថ្ងៃទី២៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ ជាភាសាខ្មែរ ភាសារុស្ស៊ី និងភាសាអង់គ្លេស ដោយអត្ថបទទាំងអស់មានតំលៃស្មើគ្នាតាមផ្លូវច្បាប់។ ក្នុងករណីមានការបកស្រាយខ្វែងគ្នា អត្ថបទជាភាសាអង់គ្លេស នឹងត្រូវយកជាគោល។

តំណាងរដ្ឋាភិបាល
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

តំណាងរដ្ឋាភិបាល
នៃសហរដ្ឋអាមេរិក

